Tilźês Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis").

„Tilźês Keleiwis", kas Pētnyczią ißdûdams kaßtûja ant Bertainio Meto **50 Pen.**
Apstelawimai yra nû bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj
J. Reyländerio bey Sunaus
Tilźēje, Aukßtoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,
i Drukoriją Tilźês Keleiwjo sunęziami kaßtûja po 10 Pen.,
Prisiulymai 15 Pen.,
uź kożną smulkeis Raßtais ispaustą Eilę.
Gromatos dēl Tilźês Keleiwjo patiês ißraßomos tampa nusiustos i Tilźę, Fabrikstraße 13, parterre.

Nro. 2. Tilźēje, 14. Januarijų. **1887.**

Ant 2. Nedēldienės po trijû Karaliû.

Ewang. Jono 2, 1—11.

Buwo Swodba Kanoj Galilēôs, ir Jēzaus Motyna buwo toje; bet Jēzus ir jo Mokytinei teipjau i Swodbą pakwiesti buwo. Ir kaip Wyno neteko, tare Jēzaus Motyna jam: Jie Wyno netur. Jēzus tare jei: Moterißk, kas man Darbo su Tawimi? Mano Adyna dar nepriējo. Jo Motyna tare Tarnams: Ką jis Jums sako, tay darykite. Bet buwo cze ßeßi akmenini Wandens Kodzei, pagal Budą Zydû Apsiczystyjimo pastatyti, i kuriû kiekwieną du ar trys Saikai tilpo. Jēzus tare jiems: Pripilkit tus Kodzius Wandenimi. Ir jie pripyle jus sklidinus. Jēzus tare jiems: Semkit dabar ir luneßkit Swodbôs Uzweizdui. Ir jie luneßė. Bet kaip Swodbôs Uzweizdas paragawo Wyną, pirm to Wandeni buwusi, neżinojo jis, iß kur tas atsiradęs, (bet Bernai tai żinojo, kurie Wandeni buwo sēmę); tay wadino Swodbôs Uzweizdas Jauniki ir tare jam: Kożnas pirmjaus dûda geraji Wyną ir gana atsigērus tada prastesnyji; Tu ale geraji Wyną ikßioley palaikei. Tai buwo pirmasis Zenklas, kuri Jēzus padare Kanoj Galilēôs ir ...reißke sawo Szlowę. Ir jo Mokytinei ...i tikējo.

Szi Syki mes Ißganytoji Linksmybês Namûse randame, kursai ßeip daugiaus Smutnybês Namus liûbj aplankyti. Mums Dziaugsmas tur buti girdent, kad Kristus wisokiuse żmogißkuse Pasilaikymuse pasirode ir mums Pawyzdi paliko, kaip mes tuse turime pasielgti. „Dziaugkitês su Linksmaiseis" buwo ßi Syki Kanoj, Galilēôs Miestelyj sakoma, kur pagal to Czēso ir tôs Zemês Budą Jaunikis didę Swodbą sawo Swecziems ißtaise. Ir Jēzaus Motyna tēnay pakwiesta buwo, o ir Jēzus patsai su sawo Mokytineis tą Swodbą aplanke. Kaip mislytis galime, cze ney jokio neßwankaus Trankßmo prie tôs Swodbôs nebuwo kelama, ßeip Kristus i tus Namus nebutu nuējęs. Grażiausis Dawadas tēnay ponawojo, kożnas Swetys jam pritinkancze Wietą buwo radęs, Gērimo ir Walgio apstingay buwo parupinta, o ir ant reikalingojo Czystumo pagal Zydu Budą gana padabota buwo. Wisi Sweczei su Pasigerējimu tûse Namuse uzsilaike. Weikey atsirado ale Wyno Stoka, kuri sunkey nu Jaunikio pajuntama buwo. Jēzaus Motyna tûjau numane, kad koks Rupestis ant tû parējęs buwo, kurie uż tai trusawojo, kad linksmasis Sweczių Subuwimas nebutu trikdinamas. Kaip reikējo tą Stoką ißlyginti, kur tame Miestelyj rasti ney uż Piningus Wyno nebuwo gaunama? Jēzaus Motyna pamislyjo, kad jôs Sunus su sawo iß Aukßtybês gautaje Mace ßiczion pagelbēti turēsęs, todēl ji jam primine, kad tie Zmoneles, kurie Swodbą buwo ißtaise, Wyno neb' turentis. Kûne rustu Balsu ant to Kristus atsiliepja, kad jis su Klausanczeje nieko Darbo neturys, kadangi jo Adyna dar neparējusi. Tai buwo Mēginimo Adyna; nēs Kristus sawo Pagalba tikt tada tesuteko, kad jis tikraji Priwalingumą ir Szirdiês Tikējimą i jo Galybę mate. Jēzaus Motyna pasirupino todēl ir toliaus, Tarnus ant to nurodyti, kad minau tai darytu, ką jiems Kristus paliepsęs, o nors jiems pagal jû Mislę toktai ir dywnay pasirodysę. Iß ßito Paraginimo mate Jēzus, kad jo Pagalba wertingay busenti priimama; jis todēl ir neb'sitruko, sawo Pagalba Swodbininkams suteikti. O koki ßlowna ta pastojo! ßeßi didi Kodzei, sklidinay pripildyti pastojo pilni geriausio Wyno, kaip jis iß tû semti ir Swodbôs Uzweizdui nuneßti paliepe. Bagotingay Kristus tus Namus perzegnojo, kurie ji prie sawęs buwo pakwiete, jeib Draugas jû Linksmybês butu. Apstingay Ißganytojis ir nu musû kożną wieną apdowanos, kursai sawo Szirdi wertingay prigatawydams jam toje Wietôs pataiso. Negal ale Zmogus — tay iß ßitôs Ewangeliôs suprantame — niekados be jokio Rupestingumo Dziaugsmui pasidûti, kaip kad Kartais ant sawo żemißkojo Lobjo pasitikēti galētu ir nieko prie to daugiaus neprimalytu. Kur ne Wießpats su sawo Dûsnumu ir sawo Zegnone pareina, cze weikey Stoka randasi ir ney joks żemißkas Zopostas nepritenka. Ger tam, kursai Wießpaczui teip arty stow, kad ji wisuczēs prie sawês pakwiesti gal; tas ir wisados n'ißmierûjamojo Wießpatiês Meilingumo pasidziaugti galēs.

Kas paskutiname Czēse Swiete nusidawe.

Iß Wokietijôs.

Berlyne, 1. Jan. Wießpats Ciecorus bey Wießpatēne Ciecorēne ßendien ant Zēg. 10 karalißkûsius Princus bey Princeses priēme. Ant Zēg. 10¼ tape wisi Draugsanarei karalißkujû Namû priimti. Ant Zēgoriaus 12½ atējo Karalunas podraug su wisais komandierûjanczeiseis Gendroleis wokißkojo Waisko ir laike sekantyji Ikalbinimą:

„Wisußlowniausysis, Didmacniausysis Ciecorau, Wisumaloningiausysis Ciecorau, Karalau bey Karo-Pone! Su Jusû Ciecorißka ir Karalißka Majestieta ßwenczia ßendien Waiskas Atsiminimą tôs Dienôs, kaip Wisuaukßcziausey paminētieji pirm aßtûnisdeßimt Metû per Karalu Fridriki Wiliumą III. i Eiles prußsikojo Waisko priimti tapete. Atkartotinay man jau sutekta buwo, kaip ßi Syki, su Wieteninkais Waisko po musû Karo-Ponumi stotis ir jam uż tai dēkawoti, kad jis mumis didzìose Kowose ant ßlowingû Laimējimû yra wedęs. Prie ßendienißkosês Szwentēs ale nużwelgiate Jusû Majestieta ant ßeßiolika nu Pakajaus bagolingay perżegnotû Metû atgal, kurie pirm wisako netrikdintam Tarpimui po Laukimo bey Kowôs ßwiezey itaisytosês Ciecorystēs priskirti buwo. Toks pakajings Darbs wienok dēl to tegalējo pasisekti, kadangi tûmżyg Jusû Majestietôs persimanantysis ir nepailstantysis Dawadyjimas Waisko Greczuumą ant tokio Tobulumo pargabeno, kurio kożnas wokißkasis Zalnierus su Mandrumu patsai nusimano. Tas prusißkasis Dawadas, kad ney jokio Skirtumo tarp Zmoniû bey Waisko niera, kadangi abidwi Dali Wienybēj ir ant Tēwißkēs Apgynimo wisuczēs gatawi yra, per Jusû Majestietôs Pasirupinimą Dawadu wisôs musû Zmoniû Giminēs pastojo. Szitame Atsigynimo Galējime musû wisû Zmoniû yra swarbjausysis Użsistowējimas uż Ißlaikymą musû Pakajaus. Taigi t'esie man ßendien kaip pirma iwelyta ißtarti, kad musû atsiginti galentieji, Wienybeje stowentieji Zmones dēkingoj Meilēje ir apierawoti noringoj Wiernybēj ant sawo Ciecoraus ir Karo Pono pasitik, su dziaugsmingu Nusitikējimu ant jo kaip ant Pakajaus Sargo nużwelgia ir tą wienßirdißkaji Welyjimą tur, kad Diewo

Żegnone sawo Pilnystēj ir toliaus ant Jusû Majestietôs pasiliktu.“

Wießpats Ciecorus atsiliepe labay ßirdingais ir meilingais Żodzeis, paminējo sawo Tēwo, kursai jam pirm 80 Metû sunkiame Czēse i Waiską istoti dawęs tame Lukestyje, kad jis geresnius Czesus sulauksęs. Diewo Wedimas jam tus Czēsus ir tikray sulaukti dawęs, ypaczey per tus Pasisekimus, kurius jis su Waisku turējęs. Jis dēkawojąs wisiems drauge Esantiesiems kaip Waisko Wieteninkams, o tůmi ir pacziam Waiskui, irgi tiems Oficyrams, kurie dabar jau Szlużmoj neb' stowentis. Ciecorus tada Karalunią apsikabino, nuējo potam ant Feldmarßalo Growo Moltkio ir ji teipjau apsikabino ßirdingiausiu Budu ir jam uż jo neatlyginamaję Szlużbą dēkawojo. Galiausey Ciecorus tą Lukesti ißtare, kad ßi Syki Susiējusiûsus rasi dar ir 1. Januaryju 1888 wēlpamatyti gausęs. Wießpatēne Ciecorēne prie ßito Susiējimo nu Princo Wiliumo wedama drauge atējusi buwo. Ant Zēg. 1 tape įmusû Żemēj gywenantieji Kunigaikßczei bey tujû Paczios, ant Zēg. 1½ Szlużmoj stowentieji Ministerei bey Prēzidenis ēwangelißkosēs wyriausiôs Bażnyczrotēs, ant Zēg. 2 ßiczion esantieji Pasiuntinei priimti.

Berlyne, 2. Jan. Kaip girdima Popiezus Ciecorui Wiliumi sawo patiēs Ranka raßytą Palaimôs Welyjimo Gromatą nuraßęs ir tai Gromatai Nůraßą tôs Kylbôs pridējęs, su kure jis ant Kordinolû Palaimôs Welyjimo atsiliepęs.

— Ulyczia po Lēpomis bey Ciecoraus Palocziaus buwo pirmoj naujo Metoj Dienoj Mieris daugel Tukstancziû. Po Lēpomis kribżdējo wiseip ißrēdyti Oficyrai nu wisokiû Waisko Daliû. Szale milżienißkujû Gardekoro bey Kirasierû Oficyrû kiti Lynyjôs Oficyrai menkay teißsikēle; o ir zaksißkieji Oficyrai bey bayrißkieji su sawo ypatineiseis Szalmais pasiliko uż didżujû sylingujû Pawidalû musû Gardû Oficyrû atgal. Pietinoji Puse Ulyczios po Lēpomis buwo nu tikrôs Żmoniû Sriowēs papildyta; pas Ciecoraus Palocziu stowējo Galwa prie Galwôs macnus neperweikiamas Żmoniû Muras. Kaip Ciecorus galiausey prie Lango pasirode, paskambējo nepasakomay garsingas Rykawimo- bey Hurrah-Szaukimas. J Dombażnyczią ant nu Ciecoraus prisakytosēs Diewo Szlużmôs beważiůjant Waldons teipojau su macniu Rykawimu pasweikintas tape. Draugsanarei karalißkujû Namû nuważiawo tēnay grażiose Parodēs Karētose, nu raitû Pirmtakunû palydēti. Karalunas, kursai ßeßeis Arkleis kinkytoj Karētoj praważiawo, teipjau ir Princas Wiliums bey Grows Moltkis tape ßirdingay pasweikinti. Wakare tape Miestas apßwiestas, kuriôs Progôs dēley wēl wisas Berlyns ant Kojû buwo; Ypaczey po Lēpomis tas Apßwietimas labay grażey buwo itaisytas.

Berlyne, 4. Jan. Nesenēy nu Ciecoraus laikytoji Kalba, pagal Praneßimą „Kreutz-Ceitungôs“ ßiteipo skambējo: „Aß atsimenu ßendien tôs Dienôs, kurioj Man Mano Diewyje ilsesis Tēws Fridrikis Wiliums III. Karaliaucziuje sake: Kadangi Tawo Gimimo Dienoj rasi ney jokiôs Progôs nebibus Tawę, dawadney irēdyti, kadangi Jus i Klaipēdą turite keliauti, tay praminu aß Tawę jau ßendien per Oficyrą. Yra rods trudnas Czēsas, ale lukuraukime, kad po to wēl palaimingas seksis.“ Szitû Żodziû aß ßendien daugiaus kaip ßeip atsimenu, ßendien, kur aß Waisko Wieteninkû Tarpe stowju, kaip ßlownay Lukestis anû Żodziû yra ißsipildęs! Mano Diewyje ilsencziam Broliui nebuwo sutekta, Waisko Pryßakyj prieß Nepriételius stotis, uż tai ale Man ßita Palaima atsitiko. Jer Jusû Rodą bey per Jusû Pagelbējimą Mes palaimingůsius Pasisekimus sulaukime, o potam Mes ir iß walnôs Walēs darytam Prisisiulymui wokißkujû Kunigaikßcziû tą Stoną użdēkawojame, kuri dabar turime. Waiske yra musû Stiprumas per jo Padabojimą ant Garbēs Pajutimo, per jo Ißmokinimą, per jo Karżingumą. Taigi priimkite Mano paskutiniůsus Dēkawonēs Sweikinimus, kurius Aß Jums sakyti begalēsiu. Rasi mes dar Kartą susimatysime, ale ant to lukurauti jau neb' galime.

— 5. Jan. Ciecorius 18. Januariju su ant ßiôs Dienôs susiējuseiseis Ritereis jůdojo Erelio Garbēs-Żenklo karalißkame Paloczíuje ypatinę Szwentę ant Praminimo jaunû Riteriû nulaikys. Praējusame Mete tape minētasis Garbēs Żenklas jůdojo Erelio ēstereikißkamjam Gendrolui Barunui v. Koller 4. Januariju, komandierůjancziam Gendrolui Gardekoro, Pēstininkû Gendrolui v. Pape, 22. Mercą, buwusiamjam prancuzißkamjam Pasiuntinui prie Berlyno karalißkojo Dwaro, Barunui de Courcel, prie jo Szalinpawadinimo 23. Augustą, Szwēdû Princui Kardelui, Elzase laikautiems didiesiems Manēweriems drauge be esant Septemberio Mēnesyj, Princui Joachim Albrecht, antramjam Sunui Prusû Princo Albrekto, prie Użbaigimo jo deßimtojo Amżiaus Meto, 27. Septemberi, ir galiausey Ercikui Johann Albrecht nu Mecklenburg-Schwerin 15. Nowemberi pr. M. nudalytas.

— Paryżißkoji Ceitunga „Figaro“ praneßa sekantyji Nusidawimuką, kursai iß gerôs Wersmēs esąs imtas: Kaip nesenēy Wießpats Ciecorus negalingas buwo, susiējo jo Stuboje Skaitlius Liekoriû ant Susirotyjimo. Ciecorui buwo priwelyjama, kad jis sawę daugiaus czēdytůs ir sawo Kuno- bey Tußiôs Sylai daugiaus Pakajaus iwelytu. Tame Akiēs Mirksnyje ale Waktôs Parode pro Palocziu pratrauke. Żmoniû Pulkams laukuy beßaukiant Ciecorus tůjau prie Lango stojos, o kaip wiens Liekorus ji nu to atlaikyti norējo, atsiliepe jůkdams Ciecorus: „Leiskite tikt manę! Prie Lango aß turiu nueiti, yra dabar Pētû Laikas, o wienose Prirodymo Knygose Swetimiesiems (Bädeker) stow paraßyta, kad tame Laike Aß nu Ulycziôs matomas esąs.

— 5. Jan. Szedien iß naujo sustojusysis Żalnierystēs Komisijonas atmete Użmanymą Deputierto Rickert dēley Jwelyjimo 454 402 Wyrû Pakajaus Czēsui, teipjau ir Użmanymą Deputierto Huen (iß Centrumo) dēley Jwelyjimo 468 409 Wyrû ant trijû Metû Jlgio, potam tape wisas pirmasis Paragrops atmestas, kaip jis prie pirmojo Apmastymo sustatytas buwo.

— 6. Jan. Ant Szteltyno Sziepiû Budawojimo Wietôs, wadinamos „Vulkan“ 3. Januaryju wiens kynēzißkas Pancerßiepis palaimingay użbaigtas ir i Wandeni nuleistas tape. Ant Praminimo (Pakrikßtyjimo) buwo kynēzißkasis Pasiuntinis Hsu-Ching-Cheng su keleis Pasiuntinystēs Ponais iß Berlyno atkeliawęs. Wiena Raßtinycziôs Stuba buwo Budawojimo Wietoj i Maldôs Namus pawersta. Altorus per wieną Stalą pażenklinamas buwo, ant kurio Miesôs, wisokie Waisei bey dwi deganti Żwaki stowējo ir nu kurio Paßwentinimo Dumai i Aukßti pasikēle. Po Deßinēs nu Altoriaus gulējo wiena papjauta Kiaule bey wiens Awins, i kurio Ausis Egliû Szakeles ibadytos buwo, po Kairēs gulējo wiens papjauts Werßis. Prie ßiauriniôs Sienôs kabējo su didziomis kynēzißkomis Skaitytinimis Wardas „Dangaus ßwentosēs Motynôs“ pakabytas, kaip Kynēzai Jurû Deiwę sawo Wierôs Dalykuse wadina. Prieß ßitą Nużenklinimą Kynēzai tri[...] Kartus sawo Kelius palenke, kożną Syki s[...] Kakta Żemę pakrutindami. Po ßitôs jû Diew[...] Szlużmôs laike Pasiuntinis ant Laiptû użstoj[...] ir prieß naujey pabudawotaji Sziepi nusikreip[...] kynēzißkoj Kalboj Pakrikßtyjimo Kalbą i[...] dawe galiausey tam Sziepui Wardą „King-Yuen“ (t. e. Darbingumas Tolybēj). Po to sekēs Pakrikßtyjimas su Szampanjērio Plēczka; wienok tasai ne teipo nusidawe, kad ta Plēczka prie Sziepio Pryßakio sukulta tape; nēs pagal Kynēzû Ißguldymą toktai Nepalaimą pażenklina; bet Szampanjeris iß wienôs Kůpkôs ant patiēs Sziepio Pryßakio tur ißsilieti gauti ir potam ant Żemēs nuwarwēti. Tůmi yra Apiera sausosēs Żemēs Diewaiczui uż tai atgabenama, kad Sziepis ant sausosēs Żemēs teip toly yra pasisekęs. Galiausey naujey pabudawotasis Sziepis i Wandeni nuleistas tape.

— Paskutiname Czēse tarp ēwangēlißkujû Kunigû Pulkelis meilyti pradējo, kad wisi i dwasißkůsius Mokslus (Theologiją) Ißsimokinantieji nu Żalnierawimo walni galētu pasilikti. Tam ale wēl wiens kits Pulks prießtarauja, kursai wis iß wien didesnis pastoja ir teipojau iß to patiēs dwasißkojo Stono susideda. Jrgi patys Profesorei theologiß[...] kujû Uniwerzitietôs Skyriû Leipcikyj bey Ber[...] lyne wieną Praßymą Ciecorystēs Saim[...] nusiunte, kuriame jie praßo, kad Atwalnyj[...] mas nu Żalnierawimo nebutu priimamas[...] Tame Praßyme yra ant to nurodoma, ka[d] per toki Atwalnyjimą i Bażnycziôs Szlużm[...] Wyrai istoti galētu, kurie widutinio [...] Deringumo ßitam Urēdui stokotu ir [...] Bażnyczei tikt Ißkadôs tepadarytu. Kaipwei[...] dwasißkůsius Mokslus Sztudierůjantieji nu[...] Atlaikôs Czēso bus sugryżę, taps jie para[...] ginami, kad jie tokijau Praßymą Ciecory[...] stēs Saimui isiustu. Paskutinioji bayrißkoj[i] Gendrol-Synode priegtam ir twirtay prie[ß] toki Atwalnyjimą nu Żalnierawimo ißsita[...] rusi yra.

Jß Estereikijôs bey Ungarû.

Wyne, 1. Jan. Teip wadinamasis „Swetimujû Laikraßtis“ minawoja aßtůnisdeßimtmetiniôs Atsiminimo Dienôs Jstojimo Wo[...] kietijôs Ciecoraus i Waiską. Tas Minawojimas ant to nurodo, kad ir Estereikijôs bey Ungarû Żemēs Żmones su Pasigerējimu an[t] ßitôs swarbjosēs Dienôs nużwelgiantis.

Jß Prancuzijôs.

Paryże, 1. Jan. Prēzidents Grévy priēme ßendien diplomatißkaji Korą, t. e. swetimujû Żemjû Wieteninkus, ir atsilie[...] ant Jkalbinimo per Popieżiaus Pasiuntini[...] kursai sawo Pagarbinimą prieß Prancuzijôs wyriausaję Galwą bey Palaimôs Welyjimą Prancuzijei ißtaręs buwo, jis esąs nu jam patlab ißtartujû Pajutimû ir Welyjimû labay pajudintas, jis uż tai diplomatißkamjam Korui sawo ßirdingiausę Dēkawonę sakąs. Jis welyjas jam teipjau Palaimą, kadangi jis nu sawo Pusēs pagelbējęs, tus gerůsius Pasilaikymus ißlaikyti, kuriuse Prancuzija prieß kitas Europôs Macēs stowenti, buient nu pat to Czēso-Skyrio prasidedant, kursai ilgas gana esąs, jeib Gywenime dabar esancziosēs Giminēs kaip koki Atskyrimą arba Rubeżiu pażenklinti galētu. Jis turys tą Pasitikējimą, kad ßitas Czēso Skyris per Regierungû Ißminti ir ant Palaimôs Żmoniû Giminiû toliaus pasiilgysęs.

— 5. Jan. Paryże yra kaip Atliudymas gero Pasilaikymo tarp Prancuzijôs bey Waldziôs Salôs Madagaskar tas Dalykas laikomas, kad tēnay prancuzißkasis Wieteninks Le Mire de Vilers czestlywamjam Maudy-

mui dwidešimtketuriů Metů senosês Karalê-nês Ranavalo Majahka III. Draugystêje wiso karališkojo Dwaro bey Ministeriů pributi ga-lêjo. Wieteninks turêjo Garbês Wietą. Ir kiti swetimieji Agentai bey Konzelei tai Szwen-tei pribuwo, turêjo ale pagal seną Paproti ant Žemês sêdeti. Po Maudymo užsidêjo Karalêne Žemczugus, iš Aukso bey Koraliů taisytůsius, kurius jei Prêzidents prancuziško-sês Republikês atsiuntęs buwo. Ant Užbai-gimo tôs aukštosês Szwentês tape wisi Su-siêjusieji su tům Wandeniu apšlakstyti, ku-riame Karalêne nusiczystyjusi buwo.

— Karo Ministeris Boulanger 14. Jan. i Miestą Burges pasidůs, jeib tênay šwiežeję Plaišinimo-Priprową Melinit išbandytu.

Iš Maskolijôs.

Petersburkyj, 2. Jan. Pacziôj Cie-coraus Arybêj Gatšynôs Dware, kaip ir tarp Draugsanariů ciecoriškojo Dwaro didis Apmaudas prieš nepasiliaujancziusiůs Melus swetimujů Ceitungů pasidare. Czionay kiek-wiens Žmogus Maskolus, kaip ir iš swetur Atêjusysis, žino, kad Pasilaikymas Ciecoraus Kuno bey Dwasês labay gers ir kad nu Pa-pasakojimů apie Dukimo Prasidêjimus ney wiens Žodis niera Teisybe. Buwo juk ir sakoma, kad prusiškasis Žalnierystês Dalyků Wieteninkas Pons v. Villaume pirma sunkey iżeistas, o potam irgi nužiudytas tapęs. Tą Poną galime šiczion kasdien i prakilniausius Butus ieinanti ir iš tů wêl išeinanti matyti. Ciecorus yra ji labay maloningay priêmęs; tyna ir niekados neužsimiršta, ji matydams, [illegible]lis meilingus Žodzius prišaukti. Irgi pat Pasaka apie nurażbawotaji Flügel-Adju-tantą v. Reutern swetur iš naujo platinama tampa. Szeip liůbj Žmones sakyti, kad prie kožnů Melů tikt ir Mažumelis Tiesôs esąs randamas. Prie wisů wiršuy minêtujů Pro-gů ale nieko niera randama, kas aniems Melams Pamatu pastoti galêtu. Tokie Me-lai ale tikt nu tôs Pusês tegal išeiti, kurei miels Daikts butu, kad tarp Ciecoraus Alek-sandro III. bey Wokietijôs Neprietelyste pasi-darytu.

Szwieziausiosios Žines.

Berlyne, 11. Januaryju. [IšCiecorystês Saimo.] Apie Žalnierystês Dalyků Užma-nymą šendien susirotyjant išgulde Moltkis, jey koki Waldzia už Pakajaus tolesnyji Iš-laikymą ką daryti galenti, tay esanti tiktai Wokietija, kuri tikt už sawo Atsigynimą ru-pinanti. Ant to turenti ji sylinga ir ant Karo gatawa buti. Jey mes prieš musů Walę i Karą busime supainiojami, tay mes ji westi galêsime; jey ši Užmanymą atmetame, tay turime Karą tikray. Ant šendieniškojo Ciecorystês Saimo Pasilaikymo busę nu Žemês Žmonių geray padabojama. — Kunigaikštis Bismarckis po tó kalbêdams išsitare, kad prieš Prašymus wisů żalnieriškujů Persima-nancziujů šitame Užmanyme tikt Richteris, Windthorsts bey Grillenbergeris prießais testowentis. Esą sunku buwus, Frankfurtiš-kaji Pakaju (su Prancuzija) padaryti, bet sunkiaus ale pastojus, ji išlaikyti. Musů Pasilaikymas prieš Estereikius esąs dabar toks širdingos, kaip tasai niekados Czê-suse wokiškojo Susidraugawojimo n'esąs buwęs. Esą reikalings Daikts musû Swieto Kampui Pakaju išlaikyti; ant to esą ale sylingo Maisto priwalu. Pasilaikymai prieš wisas Maces esantis geriausieji. Prieš Maskoliją tie geriesi Pasilaikymai teipjau n'a-bejotini esantis. Mes tikray niekur Ydôs nejêškome, nu Maskolijôs toktai teipjau nen-kay tegalime sakyti. Mes tikray su su Mas-kolija ney joki Karą nepradêsime; ale Susi-draugawojimo Prancuzijôs su Maskolija mes prie to Užmanymo nepaminêjome. Ceitun-gos, kurios prieš Užmanymą karauja, buwo wiską ant to pristaczіusios, kad mes Karą su Maskoleis dêley Bulgarijôs gautumbim. „Aš buczіau sawę Žemês Išdawimo kaltintis tu-rêjęs, kad ir tikt ant wieno Akiês Mirksnio ant tokiů Paikysczіů buczіau išileidęs."

Turgaus Preke

nu 8. Januarijo 1887.

		Tilżêje M.	Tilżêje Pf.	Tilżêje M.	Tilżêje Pf.	Klaipêdoj M.	Klaipêdoj Pf.	Klaipêdoj M.	Klaipêdoj Pf.
Kwêczei	100 Swarů arba 50 Kilogramů	7	50	8	—	6	—	6	50
Rugei		5	50	5	60	4	90	5	20
Mieżei		5	80	6	—	4	—	4	50
Awižos		5	—	5	20	2	60	3	—
Žirnei, balt.		6	—	6	60	6	—	6	50
„ rain.		7	80	8	90	6	50	7	—
Roputes		1	70	2	30	1	40	1	50
Kiaušei ant Kapôs		3	—	—	—	2	50	—	—
Swiestas	už Swarą	—	80	—	90	—	90	1	—
Kiauliena		—	50	—	60	—	50	—	60
Jautiena, geriausoji		—	35	—	50	—	60	—	75
Weršiêna		—	35	—	45	—	30	—	50
Awiena		—	35	—	40	—	40	—	50
Szienas	už Centneri	2	—	3	—	3	—	—	—
Szaudai		—	—	—	—	1	75	2	—
Szaudai už Kapą		21	—	24	—	—	—	—	—
Sêmenei už nauj. Sziep.		8	50	9	50	—	—	—	—
Timotai už Centneri		20	—	23	—	—	—	—	—
Kruštêne, prasta	už 2 Swarą	—	34	—	—	—	—	—	—
Awižů Krůpai		—	44	—	—	—	—	—	—
Linai už Centneri		—	—	—	—	32	—	—	—
Malka, minkšta			—	—		40	—	44	—
Malka, kieta		—	—	—	—	44		46	—

Turgaus Preke; Karaliauczuje

nu 12. Januarijo.

Už po 100 Swarus Szieno 2 Mk. — Pen. iki 2 Mk. 25 Pen., Szaudů 2 Mk. 30 Pen. iki 2 Mk. 70 Pen., Kwieczіů 7 Mk. 6 Pen iki 7 Mk. 76 Pen., Rugiů 5 Mk. 25 Pen. iki 5 Mk. 75 Pen., didziujů Mieżiů 4 Mk. 89 Pen iki 5 Mk. 71 Pen., mażujů Mieżiů 4 Mk. 50 Pen. iki 5 Mk. 50 Pen., Awižů 4 Mrk. — Pen. iki 7 Mrk. — Pen., rainů Žirnů — Mk. — Pen. iki — Mk. — Pen., baltů Žirnů — Mk. — Pen. iki — Mk. — Pen., už naujaji Szê-pelį Ropuczіů 1 Mk. 50 Pen. iki 2 Mk. — Pen., už Swarą Jautienôs 40 iki 60 Pen., Kiaulênôs 50 iki 60 Pen., Awienôs 40 iki 50 Pen., Weršienôs 30 iki 60 Pen., Swiesto — Mk. 80 Pen. iki 1 Mk. 20 Pen., už 15 Kiaušus — Mk. 80 Pen. iki 1 Mk. — Pen.

Berlyno Prekiů-Depeše.

Rublis Popieriaus-Piningise
ant 100 Rbl. . . . . 190 Mk. 35 Pf

Malkôs-Pardawimo Termynai

nu 17. iki 23. Jan. 1887.

17. Jan. ant Żęg. 10: Mêlaukiuse prie Weidemann, Oberfiršt Alt-Sternberg.
18. „ „ „ 9: Jägerhof (Karcziamoj), Oberf. firšterijês Wilhelmsbruch.
18. „ „ „ 10: Mittel-Warkau, Karcziamoj, Oberfiršterijês Padrojen.
19. „ „ „ 9: Nickelsdorf prie Gimbott Ober-firšterijês Leipen
19. „ „ „ 11: Kaukênuse prie Schulc, Ober-firšterijês Ibenhorst.
20. „ „ „ 10: Gr.-Friedrichsdorf pr. Hagen, Oberfiršterijês Schnecken.
20. „ „ „ 9: Jagsteliuse Karcziamoj, Ober-firšterijês Dingken.

Irg[illegible]
Nes[illegible]
Ir j[illegible]

Zu unserem Verlage ist soeben erschienen:

Adreßbuch für die Stadt Tilsit

auf das Jahr 1887.

Aus amtlichen Quellen zusammengestellt.

Inhalts=Verzeichniß.

1) Alphabetisches Einwohner=Verzeichniß.
2) Die 12 Bezirke der Stadt mit Angabe der Bezirksvorsteher und deren Stellvertreter.
3) Nachweis der Civil- und Militairbehörden, Kirchen, Schulen, öffentlichen Anstalten, Vereine, Versicherungs=Agenturen 2c.
4) Nachweis der Geschäfts= und Gewerbetreibenden, nach dem Alphabet der Berufsarten geordnet.
5) Telegraphen= und Droschken=Tarif.
6) **Anzeigen.**

Preis 1 Mark 50 Pf.

J. Reylaender & Sohn.

Korawonu

Zokanknyges

Wokiszkôs Ciecorystės

Preke 50 Pf., jey frankerotay prisuncziamos buti tur, 60 Pf.

Reyländer bey Sunus.

Liekarstwa, wadinama

Dr. Spranger'sche Magentropfen,

prieß wisokeropas Widuriû Ligas bey Widuriawimo Negales, padaro wėl Norą ant Walgymo ir iszprowyja greitay bey be jokio Skaudėjimo, kad Widuriawimas netrikdinamay gal nusidûti, gaunama kûne wisose Aptiekose po 50 bey 80 Pf.

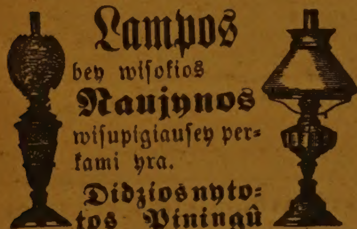
Wyriausia Pardawimo Wieta prie Aptiekoriaus Kahle Karaliauczuje.

M. Hackelberg'is

gywen dabar Wandens=Ulyczioj Nr. 28.

N'abejotinay

sziczion wisi **Galanterijôs=, Skurôs=, mażieji Tavorai, Szpieliawimo=Dalykai,**

Lampos

bey wisokios

Naujynos

wisupigiausey perkami yra.

Didzios nytotos Piningû Kolytos jau nu 5 Pf. prasidedant, **szaunios, sziltos, wilnonos Ziemôs Pirsztines** Wyrams bey Moteriszkiems už wienat 40 Pf, 12 po Użsistowėjimu geros Pėszimo Plunksnos (Blyfederei) tikt po 20 Pf., **Peilei, Szaukesztai, Adymo=Wilnos, Korzetai, Kelnueszei, Gumôs-Skalbinei, Lazdos** bey labay grażus

Szpieliawimo=Dalykai

ir kitkas ant Czydôs Prekiû.

M. Hackelberg,

Tilżėje.

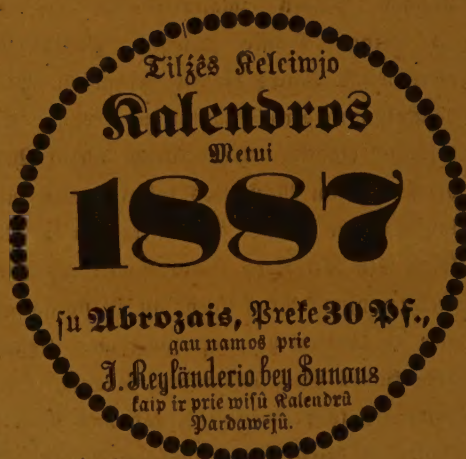
Wienatijis Pardawimas labay szwiesey kaip Gasas deganczujû **Patent=Lampû** Nr. 22711.

Colporteure

für die in unserem Verlage erschienenen deutschen und litauischen Kalender werden gesucht.

J. Reyländer & Sohn,

Tilsit.

Szw. Jokubo=Laszai

(St. Jacobs=Tropfen).

Ant pilnintelio ir twirto Iszgydimo wisû Widuriû= bey Gysleliû=Ligû, je, ir tokiû, kurios wisokioms iszioliszkosioms Gydimo Priprowoms prieszsistinge, ypaczey piktam Widuriû Użkibimui, Widuriû Silnybei, wisokiems Skaudėjimams ir Meszlunget (Krampui), szlektam Sutrowyjimui, Baimės Pajutimui, Szirdiės Drebėjimui, Galwôs Skaudėjimams i. t. t. yra **Szw. Jokubo=Laszai** pagal Sutaisymo Raszteli wieno Mnyko grykiszkojo, teip wadinamo **Pieszczinjû Kloszto riaus Actra, isz 22 geriausiû Gydimo Zoliû** Rytû Zemės destilierûti, nu kuriû kożna wiena dar szendien kaip labay gera Gydimo Priprowa yra paźystama, todėl ir tie Laszai dėley szauniojo Sustatymo tikray maczyja.

Gaunami Plėczkose po 1 Mk. bey po 2 Mk.

Wyriausia Pardawimo Wieta prie **M. Schulz,** Mieste **Hannover,** Schillerstraße.

Pardawimo=Wietos:

prie Aptiekoriaus **Kauffmann** Mieste Allenstein,
prie Aptiekoriaus **Müller** Mieste Braunsberg,
prie Aptiekoriaus **Czygan** Mieste Frauenburg,
Erelio=Aptiekoj Elbingoj; toliaus gaunamos per **Otto Mahlke** Karaliauczuje Pr., Sackheimerstraße 44, bey per **Albert Neumann.**

Kaip

Maszynos=Aliejų

Kulimo=Maszynoms

prisiulau:

szwiesu Cylinderio=Alėju II po 45 Pf. už Lyteri,
szwiesu Cylinderio=Alėju I po 50 Pf. už Lyteri,
Maszynû Medzio=Alėju (Bomėlę) po 60 Pf. už Lyteri,
iszczystytą Nėwiû=Alėju po 55 Pf. už Lyteri.

Wisi Maszynû Alėjei yra nu Sakû walni, o kadangi ant Wartojimo tikt labay menkay te yra priwalu, tay toksai Itepimas pigesnis ir geresnis už wisus kitus Tepalus yra.

Albert Lippke,

Tilżėje, Aukstosoj Ulyczioj Nr. 95.

Drogû= bey Parwû=Kupczyste.

Pigey! Pigey!

Szwiezes

Ihlen= bey Mathies=Silkes,

didziose ir mażuse Baczkuse,

Swiesto= } Werimo= } **Druska** Galwijo= }

prisiulo

August Mickinn,

Tilżėje.

Achtzig Kirchenlieder

für die Schule.

Vorräthig bei

J. Reyländer & Sohn.

Liekarstwa, wadinama

Dr. Spranger'sche

Heilsalbe

iszgydo kożną Roną be jokio Ski... tumo, piktus Pirsztus, Szalcz... Igrėbimą, senas Kojû bey kitok... Ronas, padaro, kad ne Mi... sziaugtu, isztraukia wisus Skaud... lius be jokio Pjowimo, prider... Kosulul bey Traukimui lab... szauney.

Gaunama kûne wisose Apt... kose Deželėse po 50 Pf.

Wyriausia Pardawimo Wi... prie Aptiekoraus Kahle Ka... liauczuje.

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. (Beilage.) Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.

Pridelka prie № 2 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilżēje, 14. Januarijų.

Iß Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Tilżēje, 3. Januaryju. [Wagyste Bażnyczioje.] Kaip kad rodos, wisos ...iczion esanczioses Bażnyczios nu Wagiû yra aplankomos. Pirma lietuwißkajei, potam katalikißkajei Bażnyczei apwogtai pastojus, yra naujo Meto Dienoje ir ēwangēlißkoji wyriausoji Miesto Bażnyczia nu Balamuto Darbo atlankyta. Po użbaigtosēs Diewo Szlużmôs po Pētû tape dwi Skarbinyczi atlaußti atrastos, iß kuridwiejû ir wisi Piningai ißimti buwo; prie trecziosēs Skarbinycziôs buwo matoma, kad ir ßiczion Wagis ję atwerti bandęs, nu wisû keturiû Skarbinycziû buwo priegtam Raktai prapůlę, teip kad dabar kitko nieko neb'liks, kaip wisus Raktus pertaisydinti. Be Abejojimo ta Wagyste teipo bus ißprowyta tapusi, Wagiui nu rytmetiniôs Diewo Szlużmôs bilekur Bażnyczioj pasislēpus ir jam ...iczion iki po Pētû isirakinti dawus, koktai ...m ir geray pasiseke. Te důda Diews, kad ...s Piktadējis bent weikey butu surandamas, ...rio neczystosioms Rankoms nieks ßwenta ...erodos esą.

Jonaicziuse, 1. Januaryju. Wienoj ...aktyje trumpay pirm naujo Meto yra Wa...ys — pagal atgal pasilikuseses Kojû Padas ...u Żmogu gal buti buwusin — per wieną ...angą Lapyniû Bażnycziôs i Widû ikůpę, tē...ay jie uż Altoriaus stowenczeję su Gelżiu ...ymußtaję Skrynę, kurioj Altoriaus Aprēdai gulējo, atlauże, o galiausey jie ir i po Drēskamarēs gulentyji Sklēpą żemyn nulipo, kur Draugsanarei growißkosēs Giminēs v. Keyserling ilsis. Szicziou jie irgi Grabą wienôs pirm daugiaus kaip trisdeßimt Metû pasimirusiosēs Growēnēs v. Keyserling atdare. Bażnyczios Ißrēdymas, kaip antay Altoriaus Żibinyczios bey Altoriaus Dekei, ale Wagiems nepamēgo, jie nu tû nieką nebuwo paēme, o Piningû bey Wertybēs Daiktû, kuriû jie jēßkoję buwo, jie nerado. Teipo jie nieką neißtaisę wēl atgal sugryżti turējo. Kad to pamislyjame, koks dywnas Pajutimas Żmogui per Szirdi eina, kad jis irgi ßwiesoj Dienoj i Diewo Namus istoja, tay wos galime permanyti, kaip Żmogus pasidrasinti gal, wogti norēdams Naktiēs Czēse i Bażnyczią isibriauti ir ikipat Nabaßtininkû Kamarôs pareiti bey patreßusiůsius Kunus seny Pasimirusujû, Skarbû atrasti norēdams, perjēßkoti. Wos galime mislytis kad tai koks Żmogus iß musû Parapijôs bus ißprowyjęs, rasi tas pats Drasůnis musû Bażnytelę bus aplankęs, kursai nesenay Tilżēs Bażnyczias aprabawojo.

Saugose, 4. Januaryju. [Palaidejimas wieno Walnybēs Karû Wyro.] Jons Enżulaitis Augstumaitis, gimęs Mete 1782, wiens wisuseniausujû Prusijôs Kareiwjû, tape wakar po Palydējimu kůne wisû ßio Kampo Gywatinkû i paskůji Atilsi nugabentas. Augstumaitis buwo negiliukingaji Karą Metuse 1806 bey 1807 drauge kariawęs, ale ir Walnybēs Kare Metuse 1813, 14 bey 15 drauge buwęs. Nu ßito Czēso jis sawo Ißsilaikymą prie Gaspadoriû per Szlużyjimą pasirupinti turējo. Per jo nepailstantyji Stropumą bey per jo Skupawimą jis galiausey saw Lauką nusipirkti istengo. Te ilsis jo Kaulelei Pakajuje!

Gumbinēj, 3. Januariju. Nesenay per Ceitungas tą Paskalba ējo, kad ant Lankû Żalnieriems sawo Bandymus belaikant wiens Żalnierus nußautas tapęs; iß tikro ale ßalemarßierůjantysis Leitmons Szuwio Mieris buwęs. Ta Paskalba ale niera Teisybę tropyjusi, nēs per Pajēßkojimą, kursai dabar patlab użbaigtas tepastojo, ißsireißke, kad tas Szuwis, per kuri wiens Żalnierus sawo Smerti rado, niekubudu koki Mieri niera turējęs.

Karaliaucziuje, 3. Januaryju. Kaip wienai Karaliauczaus Ceitungai praneßama tampa, ateisencziame Rudenyj musû Prowincoj teip wadinamieji Ciecoraus Manēwerei nulaikomi bus, ant kuriû wisas ciecorißkasis Dwaro Logaris ßiczion sulaukamas yra.

Wēlawoj, 3. Januaryju. Pirm ne ilgo Czēso pasimire Sztobingiû Kieme, Ysrutiēs Kreize, Naßlē Gronawēne, kuri 109 Metû sena buwo pastojusi.

Klaipēdoj, 31. Decemberi. [Negiliukis.] Darbininks Jons Gaidys iß Szēparijôs nugabeno pirmoj Kalēdû Szwentēj su sawo Laiwu

---

II. Kristijono Donalicziaus giesmißki Sutaisymai.

2. Żiemôs Rupesczei.

(Pradzia Nr. 38 Mete 1886.)

Tu, tare Priczkus jam, saugokis Kasparą kybyt',
...r tylēk, kad Dumczus jo Taw mußa per Ausi.
...umples yr' naudingas Daikts i Kamyną pusti,
...et prieß Wējus pust dar jos niekados nederējo,
...r Debesiû greitû Żingsnius stabdyti negalējo.
... ar gal Erelui Żwirblis glups prisilygit,
...r bloga Warle prieß Liutą dideli stengtis?
...aigi dabokis su Ponu pasipntusiu ßutyt,
...r laikyk sawo Snuki, kad Kalboj neparīktu.
Tůs Żodżius wisiemsgi begirdent ißtare Priczkus,
..., i Kailinius ißwerstus tůjaus isinēręs,
...mtsroto Jawelius ißkultus i Karaliauczin
...u kitais wiernais Szaltyżeis nuweże greitay.
...et ir Wakmistrui Pons Amtsrots buwo paliepęs,
...ad ir jis su Priczkum ant Piningû padabotu.
Nēs to Amtsroto Szykßtumas buwo be Sotēs,
Ir kad Kartais jis Wargdienui důdawo Graßi,
Tai tû tris Naktis dēl to mēgot negalējo,
O, ißaußus jau, teip daugel Aßarû werke,
Kad jo Slugines ir Bernai wisi nusigando.
Tarnas jo Szlapjurgis su Merga Susukate
Sako, kad jisai dēl to teip Ubago baidos,
Kad jam Naktyj apmaudůt ir werkt nereikētu;
Nēs jam Szilling's důts, Sapne kaip Grieks pasirodo
Ir Tamsoj wis ik' ißaußtant gandina Bēdzin.
Bet Dumczuks jo, kurs kasdien jam Patalą kloja,
Ir kasnakt, kad Kożnas jau saw miegt ißsigußlęs,
Skarbus sergēt tur, penkias Liktis użsidegęs,
Sako, kad jo Ponas daugsyk didey nusigandęs
Irgi drebēdams prieß Gaidzius iß Patalo ßoka.
Nēs prieß Gaidgystę wis jam Bilduks pasirodo,
Ir jo Skrynę su Skarbais i Kamyną welka.
Todēl jis kasryt, kad jau wēl użtekia Saule,
Klupodams, kaip tikras Nars, pas atdarą Skrynę
Uż Ißlaikymą Skarbû Tēwe musʼ pasiskaito.
Todēl irgi dabar Szaltyżiams i Karaliauczin
Dergiant su karalißkais Grudais nukeliawus,
Werke jis kasdien ir Naktyj rimt negalējo.
Kartais keike teip, kad jo Waikai nusigando,
O wel Kartais iß Knygeliû Poterus imdams
Irgi dusaudams pas Knygas aukßtyn pażiurējo.
Teipgi bewargstant jam ir gēdißkay bedejůjant,
Sztay, wiens jo Tarnû pargryżęs jam pasirode,
Ir pasiklionodams, kaip Tarnui reik pasiklionot,
Jam Kupczelninko Mikolo Gromatą dawe.
Amtsrotui Laißkus atplēß... ut irgi beskaitant,
Sztay, ir Priczkus jau parczůżęs iß Karaliauczaus,
Ale dusaudams ir ligustas jam pasirode;
Nēs jau żilas buwo Żmogus ir sirgdawo tankey.
Amtsrots, tris Żakus naujû Skarbû pamatydams,
Wēl atsigawo ir sunkey dusauti paliowe.
Bet kaip jo Tarnai, kiek yr', surokůti pagawo,
Sztay, kokia Neczēstis! Szilingio pasigedo.
Amtsrots dēl Ißkadôs tôs teipo nusigando,
Kad per wisą Nakti wēl miegot negalējo,
O, ißaußus jau, teipo sumußdino Priczku,
Kad wos tris Dienas sulaukęs numire Bēdzius.
Bet ir Wakmistrui teip smarkey mußę per Ausi,
Kad ir jis penkes Dienas ant Patalo sirgo;
O Burus wisus, kurie jo pardawe Grudus,
Liepe todēl plēkti, kad jie pasiwēlinę buwo,
Ir tiek Rupesczû sunkiû jam buwo padarę.
Tai, Brolei, tai wisa ßio Swieto Malone!
Tiek nusipelnom, kad wiernay atliekiame Szlużbą!
Juk jau, kas tikt nor, tas burißką Nebageli
Stumdo ßen ir ten, ney koki Szuni newertą.
Ticz, tare Selmas, ne per daug dēl to nusiminkim!
Juk be Diewo Swiete nieks negal nusidůti.
Ponai Żemēs ßiôs negal be jo ponawoti,
O mes Burai wēl be jo negalime wargti.
Kożnas tur, kaip Diews jam skyręs yr, pasikakdyt.
Tas, kurs użgimdams aukßtay kaip Pons atsisēdo,
Mislyt tur, kad ji tēnay miels Diews pasodino;
O tasai, kurs użgimdams Buru prasidējo,
Gēdētis Wyżeliû burißkû nepriwalo,
Kad tikt wieżlibay, kaip reik, atliekt sawo Darbus,
Ir labjaus, kad jis ßirdingay bijosi Diewo.
Tu Sawawalninke, Didpilwi, wis pasißiaußęs
Ir ney Żaibas koks żaibůdams gandini Burą.
Ar Tu ne teipjau, kaip Bēdzius toks, prasidējei,
Ir Moma Taw kaip jam Pasturgali ßlůste?
Kas Taw liepe Wargdieni nuliudusi spardyt,
Ir pasidziaugt dēl to, kad jis waitoja dejůdams?
Diews ant Sosto prakilnaus Taw paliepe sēstis,
Ir Piktus korawot bey baust Taw idawe Szioblę;
Bet Teisiůsus kirst ir durt Taw nedawe Walę.
Taigi dabokis, aßtru Kardą sawo pakeldams,
Kad n'iżeistumbei Taw klausanti Nebageli.
Ale matau, kad Tu tycziomis Akis użsimerkęs,
Wierpt jau bijeis, kad Diews wisur Tawę mato,
Ir kad Kartą jis atdenge Tawo Naspustą.
Ticz tikt, ik Sudzia ßio Swieto Taw pasirodys,
Ir Ponus teip, kaip ir mus Sudop suwadinęs
Algą kiekwienam, kaip pelnęs yr', sudawaoys.
O Jus Wargdienelei, Jus wyżoti Nebagai,
Jus Baudziauninkai, Bernai ir Kaimeniû Kerdzei,
Ir kas dar daugiaus yr stenancziû Nabageliû,
Nandykit ben Aßaras irgi paliaukite werkę!
Żinom juk wisi, kas pernay mums pasidare,
Kaip, żēlēk Diewe, Pons Amtsrots musû Nabaßtininks

Nytmetyj ant Zēgoriaus 6 tris Personas nu Szēparijôs i Szwartnortę ant Pelno Atsiēmimo (Lēnungo) kursai nu Gintarû Bagariawimo Wyriausybēs Darbininkams ant ßitôs Dienôs buwo prisakytas. Po to Gaidys du Darbininku iß Szwartnortēs i Drawerną nukēle ir potam wēl ant Szwartnortēs linkay ißkeliawo, kur jis ale nebisugryzo. Szitą paskûji Syki bekeliaujant didis Sniego Pustymas prasidējo, o kaip tasai pasibaigę, tape Laiwas ant Zēgoriaus 10 pirm Pētû, wiena Bertaini Myliôs nu Kraßto atstu, apwerstas atrastas. Kadangi Gaidys iki ßendien niera surastas, tay mislyjama, kad jis prie ßitôs paskutiniosēs Kelionēs Marēse sawo Smerti radęs bus.

Riesenburg, 2. Januaryju. [Dywnas Atsitropyjimas.] Paskûjoj Dienoj senojo Meto pasidawe Kunigo Familyja netoly nu ßiczion gulencziame Kieme Riesenkirch ant Diewo Szlużmôs i Bażnyczią. Wienai Dukterei tû Namû ale prisibijanczioji Motynai wieną Rēwolweri atgal paliko, sakydama, kad Szuwi paleistu, jey Mergaitei ko Dywno pasirodysę. Diewo Szlużba yra ant Galo, Parapijonai gied paskutinyji Perkßmą, o Kunigs Drēskamarēj gied drauge — tai su wienu Sykiu Szuwis pûle. Pilna Baimēs bēg Motyna Namon i Klebonija, kur ale wiskas tyka buwo. Iß Drēskamarēs ale Kunigs dar Kartą prie sawo Parapijonû istojo ir pasake, kad patlab per wieną Drēskamarēs Langą aßtrus Szuwis ant jo paleistas tapęs, Kulka pro pat jo Galwa pralēkusi ir i prießais stowenczeję Sieną ismegusi. Szita Kulka, kaip rodos iß Rēwolwerio ßauta, ir tikray Sienoj atrasta tape. Lukuraujame, kad weikey apie tą dywnuji Atsitikimą daugiaus Szwiesôs rasis.

Elbingoj, 4. Januaryju. [Nedorumas.] Pirm keliû Dienû apsiēme Darbininks W. dywnu Budu saw patsai Teisybēs pasirupinti. Jisai ßiczion netoly Zydû Kapû wieną Stuki Dirwôs tur, kuri tankey nu pro Szalę Einanczujû nutrypama yra. Jeib toktai atlaikytu ir sawo Użdraudimui reikalingaji Padabojimą parupintu, apsijûse W. su aßtrey tekinta Szioble, gēre mażumą Sznapso, jeib Drasumôs gautu, ir pasistojo Artybēje sawo Dirwôs kaip Sargas. Ne ilgay trukus, pradējo jis sawo priegadingaji Darbą su Szioble aplinkuy kirsdams. Toklu Budu keturios Personos iß Daliēs ne menkay ironytos tape. Pażeistieji dabar wisi prieß tą kareiwißkaji Wyrą, kurs ney Zalnierus niera buwęs, dēl Pakorawojimo skunde.

Danckoj, 4. Decemberi. [Auksinoji Swodba bey Smertis.] Wakar norējo nekursai Falkis bey tojo Pati ßiczion ßw. Barbarôs Bażnyczioje sawo auksinaję Swodbą ßwesti; wiskas ant tôs jau buwo gatawa, ale senasis Sziepiû Cimerninks Falkis sunke Plauczû Liga sirgdams Patale gulējo. Kunigs Fuhst todēl pēsczias i ßius Namus atējo. Mażoje Stubelēj negalējo wisi Sweczei bey drauge pributi Norentieji patilpti. Falkis gargaliûdams Lowoj gulējo, prie jo Marßkiniû buwo auksina Pûkßtele prikabyta. Dar sylinga teb' esanczioji Pati stowējo su auksinoju Wainiku ant Galwôs ßale Patalo; nu 13 Kudikiû wiens pats pasilikusysis Sunus bey jo jaunoji Pati Motynai ant Pristowôs atējusiu buwo. Ta pati Giesmē tape dabar giedama kaip Kartą prie zaliosēs Swodbôs pirm penkisdeßimt Metû, butent: „Ką Diews man daro, wis geray.“ Po trumpôs Szwentēs Kalbôs nuskaite Kunigs apie ßi senaji Porą Zegnonę, o po Zegnonēs Zodzeis ißkwēpe senasis Falkis ßwelnay ir saldzey sawo Gywasti. Tai iß Tiesôs grażus Smertis! Iß Swodbôs Giesmēs buwo Mirimo-Giesmē pastojusi. Tykay susiējusieji Sweczei sawo Keliu Namon ißējo.

— 2. Januaryju. Paskutiname Susiējime Korawojimo Kamarôs buwo Prowa dēley Kapû Apgēdinimo, iß Tikējimo i wisokiu Nieknieklus atsiējusio, laikoma. 3. Junyj 1886 pasimire Ukininks Maksimilions v. Gostomski Kieme Sobończ (Kreize Berent, wakariniuse Prususe). Jo Sunus, 26 Metû senasis Ukininks Roberts v. Gostomski, daw pirm Palaidojimo jau pirma użbarytaji Grabą wēl atwerti ir Lawonui per Darbininką Sorbieski Galwą nupjauti, jeib tûmi sawo Familyjoj toliaus pasidaranczeję Nepalaimą atlaikytu. Galwa po to i wieną Skerētą su wyniota ir wēl i Grabą padēta taipe. Kai ale potam tikt keli Familyjôs Draugsanare apsirgo, tape v. Gostomski nu daugel Pusi perkalbētas, kad Lawono Galwą wēl iß Grab ißimtu ir kitur palaidoti dûti. v. G. pasi dawe dabar prie Dûbkasio Kozlowskio i Miesteli Garzyn, kur Lawonas ant Kapû palaidotas buwo, ir perkalbējo Dûbkasi su bagotingu Patraktierawimu ir Piningû Dowan Pażadējimu, kad su drauge esancziosu Darbininku Bellon, jam drauge esant, Dûbę atkastu. G. bey K. potam Grabą atwēre i Lawoną apsuko, o G. Galwą pasiēme ir ji kitoj Wietoj pakase. Bellon potam Dûbę użkase. Szendienißkame Termyne G. sake, ka pagal ypatißką Welyjimą sawo Tēwo darę, kursai trumpay pirm jo Smertiēs jam papasakojęs, kad jo Motynai pasimirus weikey p to wiena jo Seseriû apsirgusi ir kad jo Namuse ne wiskas gerûju Dawadu eina. K. be B. sake, kad nu to nieką neżinojusiu, ką G. ju Lawonu prasidēti norējęs; jûdu tûmi iß siteisinti bande, kad G. jiemdwiem sakęs, Grab jo Tēwo esanti Kolyta su Piningais pasilikusi, kurę jis laukuy ißimti norys. Sudzi Apkaltintûsius rods Kapû Apgēdinimo nekalt ißrado, kaltino ale jûdu neßwankaus Pasielgimo; todēl v. Gostomski bey Bellon kożna ant 14 Dienû, o Dûbkasys Kozlowskis an wieno Mēnesio Kalējimo nusudyti tape.

Numirdams nûglay mums Naudą didę padare.
Ak, Pons Amtsrot', ak, dēl ko mums numirei pernay?
Zinot juk, kaip mes per daug raudodami Bēdzei,
Ak, żēlēk Diewe, baisingą Sukatą gawom,
O Daugums, użkimęs jau, kalbēt negalējo.
Ogi dabar, kad wēl iß naujo werkt nesiliausim,
Ir ilgiaus nesmwietißkay waitodami kauksim,
Tur mus' Akys ißkirmyt ir Kuns nusidowyt.
O kas bus paskuy, kad jau gywent nēderēsim,
Irgi Karaliui, kas mums reik atlikt negalēsim?
Ukius mums atims ir neßt lieps Ubagû Krepßą.
Taigi neßutykim, kad Ponai Skiauturę rodo,
Ir Welniû Wardus kasdien rokûdami keikia.
Diews kiekwieną Kartą ras, kaip yr pażadējęs,
Ir kożnam atlygys, kaip jis yr' nusipelnęs.
Jaugi gana biamsyk waitojus irgi dejawus,
Skirkimēs irgi Namon tiesog wandrût n'użsimirßkim.
Tikt girdēkit, kaip ant mus' jau barasi Moters,
O Waikai ant Ulyczû bēginēdami klykia.
Jauczei su Arkleis ir Karwes Paßaro stena,
O parßingos Kiaules ir ißalkusios Awys
Su kitais Daiktais i mus ziurēdami werkia.
Jau pargryż'tam Jus gaiwyt; ben meldziame laukit;
Gausit, kas Jums reik, ir ßendien dar prisiēsit.
Zinom juk, kaip reik Bandelę mylimą sotyt,
Ir kiek Sykiû ję per Dieną reikia pagirdyt.
Rods, tare Lauras, rods teip reik' gywent Gaspadoriems
Kad jie nor gywent kytrey ir pilnawot Ukius.
Wokieczei Lietuwninką per Drimeli laiko,
O Prancuzpalaikei i ji ziurēdami ßypsos.
Czypsos rods, o tikt musû ßauną garbina Dûną,
Ir Deßras rukytas su Pasimēgimu walgo.
O ßtay, jau Laßiniû lietuwißkû prisiēdę
Ir mus' Alu su Gwoltu jau wisą sugērę
Wēżlybus Lietuwninkus ißpeikt nesigēdzia.
Tu prancuzißkas Zioply su Szweisteriu storu
Ir kas dar daugiaus susibastēt, Lietuwą wargyt,
Kas Jums liepe mus ir Zmones musû paniekyt?
Ar negalējot ten pasilikt, kur Jus nuperējo
Ir Warles bey Rupuizes Jus ēst pamokino?
Ai, tare Selmas, Tu per daug pasakai Prancuzams.
Juk zinai, kiekwiens Zioplys tur sawo Dawadą.
Mes Lietuwninkai Barßczius ir Szupini skanu
Su Laßineis gardzeis ißwirtus girdami walgom;
Ir ßulnû Deßrû lietuwißkay padarytû
Dar, kad turim tikt, ney ßeip, ney teip nenugrisom;
Ne, nenugrisom dar, bet wis daugiaus użsigeidziam.
Kad Prancuzpalaikis rēbiû Warliû pristēdęs,
O Lietuwninks Zirniû bey Laßiniû prisiwalgęs,
Kaip Krikßczioniems reik, dûsningo n'atmena Diewo,
Tai wiens kaip kits newerts, kad Plutą nukastu.
Zalis su Dwyliu, su Margiu irgi su Palßiu
Yna, kad nor ēst, Sziaudû pamatydami Kuli;
O kad iß tikrôs Szirdiēs jiems primeti Plûßtą,
Tû su Liezuwiu ji krimst i Gomuri traukia,
Ir sawo Sziaudus wis i mus ziurēdami braßkin.
Ak, kad jie lietuwißkay kalbēti galētu,
Dar uż Dowaną tą Stalde didey dēkawotu.
Wasarą rods kitą, kad Pēwû zydi Zoleles,
Ir kad kożnas Daikts, lauke sawo Paßarą krimsdams,
Su Pasimēgimu walgo ir linksmay ßokinēja.
Bet kad Rudenis ir Ziema jau pradeda rustaut,
Ir wisi Daiktai, Baisybjû tû nusigandę,
Slepias ir pasislēpę graużia sawo Zopostą,
Tai jau ne Miera ką skirstyt, ar pasisowyt,
Bet uż ger reik pr'imt, kaip dûda Diew padalydams.
Zinom juk, ir jau daugsy'k ißtirdami matēm
Kaip gywi Daiktai, kad Szaltis jau pasipurtin
Slapos ir Pilwus skupay maitydami kramto
Warles suzżuwimis, Wēżei su sawo Wēżyczeis
Ir kas dar daugiaus po Ledu gywendam snaudzia,
Ar kas Giriose sumißay bēginēdami wargsta
Wislab rods Ziemôs Czēse sawo Paßarą randa
Nēs dûsnings Diews kiekwieną zino paso
Ale su pilnoms Saujoms mus iß wis nezadējo.
Taigi nereik' tûjaus nusimyt, kad musû Zopo
Ant Laukû menks rodos, ar pasimażina grei
Juk ne pirmas Meis, kaip mes gywendami wargstam
Irgi ne pirmas Sykis jau, kaip Sziupini werdam
Daug ißleidom jau skupu Pawasario Czēsu,
O kiek Wasarû bey wisokiû Rudeniû matēm
Klauskit tikt Senûsius, Jus glupieji Bebarzdzei
Ir girdēkit, ką jie Jums pasakys prisiwargę
Jus Waikai glupi, dar Swietą ßi nepażystat
Bet ney zindyti Parßukai wis ßokinējat.
Dar ir jums ateis wargingos Jusû Dieneles
Kad pamażu, Leles ir Zirgus sawo pametę,
Iß Bēdôs pelnytis ką nusitwersite Darbus.
Mes surûke Dēdai, mesgi kuproti Nabagai
Mes teipjau kaip Jus ant Ulyczû ßokinējom
Ir teipjau kaip Jus sawo jauną Wasarą ßwentēm.
Ar tikējomēs, sulaukę Rudeni kumpą,
Teip umay nusidowyt irgi pablogt teip greitay?
Ak kaip weikey zmogißkos nudyla Dieneles
(Dar ne wiskas.)

Für die Redaktion verantwortlich: E. Kaudonus in Tilsit. Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.